

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITĂȚEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apăre în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

ACTIONARIIL ȘI ADUNĂRILE GENERALE

»Revista Economică« în N-rul 17 a. c., într'un articol de fond cu titlul de mai sus, se ocupă cu adunările generale și cu raportul acționarilor față de acest a.

Nu e lucru nou acesta, o spune și »Revista Economică«, că earăși a luat cuvântul într'o direcție de deosebită importanță și vedit interes economic, care atât lasă de dorit și de îndreptat în cadrul temei de care se ocupă. În genere e știut, îndeosebi apoi aceia cari au funcțiune în vre-o calitate oareși-care de funcționari subordinați sau de conducători, pot să se pronunțe mai cu temei și bineorientați asupra acestui punct atins, și deci eu ca unul, care din praxă cunoaște situația în care se află institutele noastre de bani din punct de vedere al acționarilor, al direcțiunilor și al adunărilor generale ca foruri supreme de control, — vreau numai să întregesc în cele-ce urmează ceea-ce »Rev. Ec.« a căutat să desvolte în articolul seu aici amintit.

Spre acest scop, sunt silit să iau de cinosură rând pe rând enunțațiile ce le face »Rev. Ec.«, pentru-ca să ajung la conclusia, că acela care în public discută despre relații de a-le vieții noastre sociale românești, nu urmărește fără excepțiune interesul sau preocuparea sa personală, ci folosindu-se de argumente pozitive, vrea numai să combată răul ce s'a încuibat aproape în toate păturile vieții noastre sociale, cu atât mai mult acolo unde e vorba de bani și unde egoismul, interesele de speculație și puterea executivă sunt exploatate mai pe ușor și nu arare-ori

în mod pipăibil fără cruțare și considerare la dorința și convingerea majorității absolute și în același timp și al dreptății de comun.

Și anume »Rev. Ec.« se provoacă în articolul seu mai sus citat la apelu ce l'a făcut înainte de aceasta cu 2—3 ani cătră acționari în genere și apoi în special cătră conducătorii băncilor românești, ca împreună să-și dea mână de ajutor într'acolo ca în viitor să se manifesteze mai mult interes decât indiferentism față de instituțiile ce prin contribuțiile lor și-le-au creat și cărora în puterea legii și al statutelor le-au dat caracterul unei averi de administrare comună; e vorba de lipsa unui sprijin moral, care însă se poate înlocui cu succes prin o acțiune foloșitoare și de preponderantă însemnătate economică-financiară, dacă în viitor adunările generale vor fi cercetate de un număr cu mult mai corăspunzător de acționari și dacă aceste întruniri, verificătoare al întregului realizat peste an, vor fi ridicate astfel la adevărata lor valoare ce ar trebui să li-se dea: la supremele organe de control ale afacerilor institutelor, conduse de un grup de oameni, în mâinile cărora s'a depus cu o ușurătate, care se apropie de fatalism, soarta averii lor comune, chivernisită până acum din mila Domnului într'un mod îmbucurător și cinstit.

Acestor premise le dă însă loc »Rev. Ec.« numai ca unor stări de lucruri cari ne-au favorizat pe noi Români, interesați ca acționari s'au ca binevoitori al ori-cărui progres al românismului, dar' cari nu trebuiesc lăsate așa după-cum sunt din motivul, că atunci când vorbim de bani și când constatăm acest lucru, nu este exchisă

posibilitatea pentru viitor, ca să ne pronunțăm și noi Români cu mai puțin elogii în direcția aceasta, experiențial fiind adevărul că lipsa de control, omnipotența și slăbiciunile omenestii nu arare-ori am subminat moravurile cele mai bune și în legătură cu aceste — caracterele cele mai firme. La din contra — zice »Rev. Ec.« — se impune celor cari stau în fruntea băncilor noastre să lucreze tot mai mult într'acolo, ca să prevină lăptirea acestei epidemii de decadență morală, dacă doresc ca roadele ostenețelor lor să se păstreze ca și niște reminiscențe pentru viitor, cărora toți se le datorim cu recunoștință...

»Rev. Ec.« recomandă apoi celor dela cărma băncilor noastre niște mijloace pe cari le crede de suficiente pentru înlăturarea acestor neajunsuri, asupra cărora voi reveni la urmă, ear' de »motto« la cele-ce le scrie îi servește o analiză numerică, tăcută pe baza rapoartelor intrate dela băncile aparținătoare »Delegațiunei băncilor române« asupra adunărilor generale ținute în anul acesta, relevând între altele că numărul acționarilor cari au participat la adunările generale e per medium de 20, ear' institutul »Furnica«, despre care ad subiectum face amintire, este unul dintre acelea institute cari s'au bucurat în adunările lor generale de un număr cât se poate de redus de acționari.

Mai zice apoi »Rev. Ec.« că institutul »Furnica« și-a ținut adunarea sa generală din anul acesta fiind de față abia 14 acționari, dintre cari abia 2 nu au avut funcțiune de organe administrative ori executive, ci s'au prezentat cas trăini de afacerile institutului etc

Cam aceste le spune »Rev. Ec.«, ear' în cât privește institutul »Furnica«, că pe lângă toată criza prin care a trecut acest institut în urma regretabilelor întâmplări din timpul mai recent, adunarea generală cu toate aceste a decurs în liniște destulă, din parte-mi adaug că aceasta este a să atribui nu aparenții că acționarii în genere ar avea deplină încredere în conducerea trebilor și deslușirilor acelor acționari cari s'au reținut a mai lua parte la o adunare generală, unde în urma celor întâmplări ar fi avut drept ca să facă larmă mare, bazându-se pe abuzurile unui om slab de înger, cunoscut din ziaristică illo tempore, dar' prin cari sforțări zadarnice de a erna pe »cei cu musca pe căciulă«, cum zice Românul, și de a le răsplăti după merit neglijența lor, și așa nu ar fi ajuns la »creanga verde«.

Argumentul convingător al acestei afirmări ipotactice se cuprinde tocmai în cele-ce »Rev. Economică« desvolte cu privire la situațiile nefavorabile în cari se află acționarii excentrici și apoi în faptul că chiar și aceia, cari sunt în loc și ca atare ar fi putut lua parte, — nu s'au prezentat toți.

Ear' cauza e aceea, că ori-ce îndreptare de a cere răspundere dela cei rezponzabili pentru faptele lor, nu e productivă când interesele celor mai »slabi« — și apoi să zicem cu privire la referințele dela »Furnica« — și drepti, sunt oprimate de interesele celor mai »tari«.

Aici începe »clicismul« adevărat, care se manifestează prin aceea că cel »tare« din princip nu cedează, nu doară că nu e pătruns de îndreptățirea celui mai slab, ci pentru-că așa e firea

FOIȘOARA

Povestea

lui Ștefan cel mare și sfânt.

BĂȚALIA DELA RĂȘCOIENI

(Urmare și fine).

»Fătul meu, — zise Șihastrul — mai așteaptă o leacă afără, până îmi voi isprăvi rugăciunea și apoi vei intra«. Ear' isprăvind puscnicul rugăciunea și chemând înlăuntru pe Ștefan, acesta îi spune tot amarul lui, ba mai adaugă și planul de a închina țara Turcilor, rugând pe Șihastrul să-l sfătuească cum să facă și cum să dregă.

Șihastrul se minună și el de slăbiciunea lui Ștefan, și-i spune că nu a crezut, Doamne fereste, că un viteaz, asemenea lui, poate să nurească vre-o dată gândul, de a închina țara lui, altei împărății sau țări; și mai adăose că: dacă el se simte nevrednic de a mai lupta înainte, să lase pe altul în locul seu, fiind că un Domn are dreptul, pentru neatarnare, să schimbe în mormânturi și popor și țară, dar' nu are dreptul de a-i umili de a-i robi. »Dine — îi mai zice Șihastrul — de strânger din nou oaste și te luptă cu în-

credere în Dumnezeu și în tine și vei vedea că a-i să izbutești. Ear' după ce vei fi câștigat izbânda să ridici aici o mândră mănăstire, pentru pomenirea celui prea înalt«.

Ștefan, la auzul celor rostite de mamăsa și de Șihastru, simți în sufletul seu din nou născându-se mândria și dorul de vitejie și luându-și rămas bun dela Șihastru, făgădui să-l asculte întru toate și o porni înainte și merse și merse, până ce ajunse în munții Vrancei, la locul ce azi se cheamă »Șapte muni«. Cei bătrâni mai spun că dacă ajunse Ștefan aici să uită în dreapta să uită în stânga doar de-o zăi vre-o casă a lui Dumnezeu, unde să poată îmbuca ceva și să se odhnească și el și calul, care era numai sudori.

Și tot uitându-se așa, ruma iacă ce zărește pe virful dealului »Dumbrava« o căsuță, în pragul căreia stătea și torcea o bătrână cu fața bărbătoasă, dar' cu privirea binevoitoare. Atunci se îndreptă Domnul într'acolo și dacă ajunse în fața bordeiului întreabă pe babă, dacă-i bucuroasă de oaspeți.

»Cum de nu — răspuse baba — că doar oamenii de asta își fac case pentru a se adăposti în ele, și la vreme de nevoie și altora să poată da adăpost«.

Apoi aruncând baba cât colo furca unde prinsă a sluji pe Vodă și a-i da mân-

care și beătură, poftindu-l mai pe urmă la odihnă și zicându-i, să n'aibă de cal nici o grijă, că-l va căta ea cum se cuvine. Dar' să zice că Ștefan tot ofta într'una și se frământa de colo-colo; ear' baba mirată îl întreabă de pricină. Din una din alta, Ștefan spuse babei pătania: cum Turcii l'au învins, cum i-a perit mândra lui oștire și cum nu se dumerește acu de unde să mai adune noi oștiri.

Atunci bătrâna, închinându-se înaintea lui, îi zise să nu se scârbească și să n'aibă teamă, că va învinge dușmanii.

»Iată — adăogă bătrâna — eu am șapte feciori, voinici ca niște smei. Cine nu cunoaște pe feciorii babei Tudora! Ia-i, Măria Ta, sub steag și ei îți vor fi de mare ajutor«.

Ștefan cel mare mulțami babei, făgăduindu-i, pentru bărbăția și inima-i bună, mare cinste, dacă va izbândi. Apoi, mai liniștindu-se, se culcă să se odhnească; ear' a doua zi porni cu cei șapte feciori ai babei Tudora Vranceoia și adună din nou oaste. După ce se văzu cu un pâlce de ostași, i-se păru că are cine știe ce mulțime nenumărată de oști și porni pe urma Turcilor. Pe aceștia, cu toată izbânda lor, ear' îi bătă și munci amarul. Unde dete o ciumă în oastea lor, de picau cu miile; ear' nutreț n'aveau de loc din pricină că așa vru Dumnezeu, ca să

se ineca corabia ce venea pe mare, plină de merinde și în țară nu găsiră, căci Moldovenii pustiseră anume tot în calea Turcilor. Așa în starea în care se aflau numai bine îi nimeri Ștefan care-i luă pe fugă, tâindu-i și luându-le prăzile. Se zice că acești șapte frați în tot locul erau lângă Ștefan și s'au luptat cu multă voinicie. După ce s'a mântuit lupta, Ștefan Vodă a chemat la dânsul pe cei șapte feciori ai Vranceoiei și, după ce-i lăudă înaintea întregii curți, zicându-le: »ferice de mama care v'a făcut și v'a crescut«, le dete în stăpânirea lor cei șapte munți ai Vrancei, cu vale cu tot, ca să-i stăpânească ei și tot neamul lor în veac de veac.

Iată ce au înțeles Turcii din izbânda lor. Indată ce se curățî țara de liftele turcești, Ștefan se duse în munții Voronețului și acolo puse de se ridică mănăstirea Voronețului cu hramul sfântului George; ear' pe locul, unde a înmormântat pe cei căzuți la Valea Albă, ridică o mândră biserică, pentru pomenirea acelei mulțimi de viteji Moldoveni, cari au căzut pe câmpul de luptă apărându-și țara.

Tot în acest an se săvârșî din viață doi feciori de-ai lui Ștefan, din preună cu Doamna Maria din Mangop, cea lăpădată de Ștefan cel Mare.

Laurenția Gribincia.

omului: de a judeca »obiectiv« numai din interesul seu personal și de a repune ori-care alte manifestări contrare individualității sale personale — de om pătimas. — Aceasta e o slăbiciune care atunci se va extirpa de printre oameni când înceată omul ca ființă muritoare, când ordinea socială de azi s'ar schimba astfel ca: o putere se nu ajute pe ceealaltă la punctul de dominațiune.

(Va urma).

Din Petroșeni s'a expedit E. S. Metropolitului Dr. Ioan Meșianu următoarea telegramă:

Excelenței Sale

Ioan Meșianu, metropolit

Nagyszeben

Archireului interpret sentimentelor celor mai sfinte alor trei milioane de Români omgii fiești. Când în numele Domnului suntem apăsrați, Domnul ne va ajuta.

Francisc Hosszu Longin, Elena Pop Hosszu Longin, Dr. Teodor Mihali, Leonida Fejér ved. Șerban, Dr. Victor Bontescu, Isidor Saturn Iustin Cl. Iuga.

GRIJIȚI ȚĚRANI DIN CERCUL GEOAGIULUI.

— O pornire primejdioasă. —

În cercul Geoagiului locuește un popor blând, ascultător dară cam sêrac; sunt aproape numai Români, trăesc din moșițele lor, cari abia aduc atâta venit, ca sê-și acopere lipsele.

În Geoagiu în mijlocul acestui popor, s'a așezat un avocat român, blând, ascultător dară — nu sêrac; sê credea că va fi sprijinul, apêrătorul, povêșuitorul iubitelui popor, din care și el s'a ridicat la treapta de Doctor și avocat; îl chiamă Dr. Ioan Margita.

Iubirea și alipirea poporului plin de bunacredință s'a manifestat cu toată sinceritatea față de noul avocat; — datu-iau procese, datu-iau bănișori, datu-iau mandat de deputat sinodal, și încă unanim; poporul e bun.

Sê vedem acum cum s'a manifestat iubirea d-lui avocat față de popor?

Iată cum: Din incredințarea unei cliente Raveca Todea, a intentat la judecătoria din Geoagiu două procese sub Nr. Sp. 914—903 contra lui Antone și Maria Todea, — altul sub Nr. Sp. 915—903 contra lui Iuon și Iliina Todea, pentru ceva parte din vre-o 20 parcele de pământ;

la pertractarea primă observând dl avocat, că n'a părțit bine, deoarece numai din 2—3 parcele ar fi trebuit sê pârască 1/8 parte și nu din 20 de parcele, — a trimis pe cei părțiți acasă, și a sistat cauzele;

Însê iară a cerut sê se pună pertractări; dar' cei părțiți și atunci s'a prezentat; — deci neputându-i contumația, a pertractat cu ei, și țeranii părțiți au declarat că ei nu folosesc părțit din cele 20 parcele pretinse în acțiune, ci numai din 2—3 parcele, și is gata a-și ceda 1/8 parte din aceste.

Dl avocat Margita vèzând că n'a părțit bine, că acțiunea sa în cea mai mare parte nu are nici o basă, și așa țeranii părțiți nici n'ar putea sê fie judecați în spese, a făcut cu ei o pace judecătorească.

Dar' ce pace?! o pace, de care trebuie sê se revolteze tot omul cinstit, o pace care calcă în picioare și cele mai elementare principii de umanitate, o pace care dovedește în modul cel mai dureros, — sê nu zicem scandalos —

că acest avocat încêpêtor, și el fu de țeran nu are inimă, nu are nici o milă față de acel popor, care pe el cu atâta dragoste, alipire și încredere sinceră l-a primit!

Adecă: făcând pace referitor la 1/3 parte din 2—3 parcele, i-a capacitat și obligat prin pace judecătorească, pe țeranii împocesuați: Antone și Maria Todea, apoi pe Iuon și Iliina Todea, că fiecare sê-i plătească pentru o acțiune — făcută prost — și pentru o singură pertractare terminată cu pacea scandalosă, zic: fiecare câte 50 coroane, adecă toți 4 inși 200 coroane! afară de câte 10 coroane daund(?)

200 coroane pentru o singură pertractare! față de niște bieți țerani sêraci, când prețul unui proces abia a fost câte 30—40 coroane! și: când țeranii împocesuați după lege nu erau obligați sê plătească în cazul acesta nici un filer spese!

Cine nu crede acest fapt scârbos poftescă și sê convingă din actele judecătorești susmenționate. Și apoi sê știe că dl Dr. Margita nu are familie, nu are copii, nu-i sêrac, nu are datorii, nu-i lipsit de bani, — însê precum cu durere vedem este lipsit de altceva: de simțul de umanitate și de iubire față de bietul popor.

Terminăm cu acea, că nu animositatea nu ura de persoană ne-a dat pëana'n mână; nu; noi până la descoperirea acestei porniri josnice am fost în relațiuni bune cu Drul Margita.

Acest ziar modest a stat și va sta totdeauna în serviciul corectității; și:

Intrebăm pe toți prietini intimi ai Drului Margita, că aflând și convingându-se ori-ce om corect de cazul acesta revoltător, nu era dator sê îl delarveze în public?

Dacă amintim numai cazul, fără numirea persoanei, erau mulți alții, nevinoșiși bănușiți.

Pe dl Dr. I. Margita îl facem atent, că după aceasta experiență scandalosă, în interesul țerănimii din cercul Geoagiului, ne simțim îndemnați sê-i controlăm în viitor procedeușeu »umanitar« (?) și așteptăm, că nu va mai da ansă la astfel de desvâliri; ba credem, că la țeranii susnumiși s'ar coveni că banii sê-i rēnapoeze, și spesele ce-i compet sê le pretindă dela clienta sa ca sê nu mai urmeze eventual și alți pași.

În fine:

! sfātuim poporul, că dacă careva este părțit, și simte că-i vinovat sê face pace; însê sê pretindă că spesele sê le statorească judecătoria, că nu-i dator nimenea sê plătească mai mult decât liquidează judecătoria;

Dacă cel părțit voește sê plătească înainte de pertractare — ca sê nu mai plătească și spese de pertractare — apoi după-cum sunt procesele țerănești din cercul Geoagiului, mai mult de 20 coroane nu-i dator sê plătească pentru acțiune și 3—4—5 coroane dacă sunt și aclose, adecă copii alăturate; — cevrând prea mult avocatul, aveți drept sê-l rugați pe respectivul jude, care a subscris citațiunea, sê statorească, cât aveți sê plătiți înainte de pertractare, pentru pâra ce ați căpătat în scris;

Despre plătire aveți drept sê poftiți cuitanță dela avocat;

Dacă avocatul nu ar vrea sê primească suma ce statorește judele, apoi sê vè îngrijiiți de dovadă că lați îmbiat

cu suma satorită și n'a vrut sê o primească; și aceasta apoi la pertractare sê o spuneți judeului;

Sê vè purtați atât față de avocat cât și față de judecătoria cu bună-cuviință, însê nu slugărnicește; pentru-că sunteți cetățeni liberi, ca ori și care domn.

Redacțiunea noastră cu plăcere vè stă în ajutor în ori-ce cauză cu sfaturile de lipsă fără nici o plată; ba ne vom bucura dacă vom vedea, că vè îngrijiiți, ca sê nu fiți înșelați de nimenea.

Toți, și dușmanii acestui ziar, sê vor convinge, că noi nu avem alt interes, decât luminând și apêrând poporul sê conlucrăm la bunăstarea lui, și unde va fi lipsă sê-l luăm și sub scutul nostru față de abuzurile rēutacioase și fărădelegile ori și cui.

Veniți Țerănilor cât de mulți, veniți toți, cei-ce aveți lipsă de sfaturile noastre sincere! deși veți vedea cum sê vor sporî dușmanii noștri — pentru-că vè luminăm și li dăm de gol pe belitorii voștri!

Conservator în Orăștie.

Concertul elevilor dlui profesor Kürthy.

Elevii privați și în anul acesta dau un concert la 4 Iunie în sala hotelului »Transilvania«, sub conducerea dlui profesor gimnasiai Kürthy, și între Mozart, Chopin, Liszt, Beriot, Wagner vedem în program și doi nri. frumoși de I. Mureșianu.

Resultatele concertelor dlui profesor de musică sunt precum putem constata din concertele sale de până acuma, de admirat; pentru-că am auzit dela elevii sei studenți, piese grele și de blet cu multe părți subtile fine musicale, predate cu atâta corectitate, încât considerând că concertanții mult mai puțin au fost luați tineri încêpători — apoi ne-a pus în uimire.

Din toate concertele elevilor dlui Kürthy ne-am convins și s'au convins adevêrași picepêtori de musică, că dl profesor care însuși e artist în violină și cântă mai multe instrumente, are un talent extraordinar de a-și instrua elevii.

Recomandăm cu toată căldura publicului nostru sê se convingă de aceste lucruri — și-i bun privilegiu și tocmai concertul din 4 Iunie, la care invitări speciale nu se vor exmite.

Totodată aducem la cunoștința On. public, că dl profesor Kürthy înșințează în Orăștie un conservator de musică; puterile de lipsă, tot măestrii de conservator, sunt deja angajate, locuința conservatorului este asigurată.

Prețurile vor fi foarte moderate, așa încât toți părinții vor putea sê se folosească de această instituțiune ca copilașii și fetițele lor sê-și câștigate cunoștințele frumoase musicale, cari contribue atât de mult la nobilitarea simțimentelor și sunt un atribut a culturii adevêrate.

Despre înscriere, didactru etc. se vor emana publicările de lipsă; dar' ori-și care părinte adresându-se cătră dl profesor Alexandru Kürthy Orăștie, va primi deslușirile de lipsă.

Rectorul din Budapesta.

în contra memoriei lui Ștefan cel Mare.

Rectorul universității din Pesta bagseamă a invidiat succesele patriotice obținute de colegul sêu din Cluj, și cu mare nerăbdare a pândit după o ocaziune potrivită spre a dobândi și el dacă nu o cunună întregă, apoi cel puțin o mică creangă de laur pentru »apêrarea patriei și a națiunei«. Ocaziunea aceasta i-s'a oferit acum, în preajma festivităților dela Putna, a căror program sê publica-se și în nu-

mêrul ultim al acestei foi; și dl rector (Neamț, care și astăzi vorbește mai bine limba germână ca cea maghiară) n'a hesitat nici un moment, ci s'a acățat de binevenita ocaziune cu amêndouă mânilor. Aflând de pregătirile începute de studenții români referitor la sêrbarea memoriei nemuritorului erou moldovean, imediat s'a trezit în el hiperzelul patriotic, a citat în 20 l. c. la sine pe conducătorul tinerimei, ear' în ziua următoare pe alți 9 tineri, li-a ținut o lungă »predicație morală« despre datorințele unui »bun patriot« (după-cum și-l închipuesc ei) și în fine i-a dimis cu stricta amenințare, că toți cei-ce vor lua parte la acele sêrbări ale »unui stat strêin«, sê aibă în vedere singura eliminare din toate școalele superioare din țară, la cas dacă sê va vorbi ceva sau sê va demonstra împotriva statului, națiunei sau guvernului maghiar (ear' ca atare »demonstrație« Dlor pot explica ori-ce incident, căci doară în ochii lor chiar si apêrarea drepturilor limbei materne e.... tradare de patrie!); și pedeapsa aceasta severă îi așteaptă pe participanți fără considerare că luat-au și dânsii parte activă la »demonstrație« s'au nu, destul că au fost acolo. De alt-cum dl rector asigură pe tinerii noștri de »sincera și nestrămutata sa bună-voință«.

Dar' dl rector nu s'a mulțumit cu atâta, ci ca sê dea un pond cât mai mare spuselor sale, încă în aceeași zi a așșat pe toate tablele negre ale universității o publicație în stil și mai vehement de cum a vorbit cu graiu viu, tinguindu-se că »cu regret i-a venit la cunoștință, cum acel grup al concetățenilor români, care sê bucură de beneficiile universității maghiare, *) sê consideră de aparținători națiunei unui stat strêin(?), și organizându-se corporativ sê nisuesc sê folosească sêrbătoarea unui stat strêin(?), spre a păcătuî în detrimentul datorințelor patriotice ce li-sê impun față de patria proprie, față de statul maghiar. — Acel cetățean necredincios(?), care îmbiindu-se strêinilor(?) conturbă buna înțelegere ce domnește în mijlocul tinerimei naționale maghiare (da cine naiba sê mestecă în »buna înțelegere a lor), sub egida geniului național maghiar, și așșă la ură de rassă(?) nu poate fi membru al universității maghiare!!!... Și tot pe coarda asta continuă dl rector sfîrșind eară cu cunoscuta amenințare.

Eată uu nou atestat despre procedura violentă și temerară a șovinismului insașiabil urmărită față de noi de cătră puternicii zilei! Caută sê sufoace în harnica noastră tinerime și manifestarea celor mai nobile sentimente pe motive trase de pâr. În orbia lor nu vreau ori nu pot sê înțelegă, că sêrbarea dela Putna nu e »sêrbarea unui stat strêin«, cu atât mai puțin că nici nu se arangează pe teritoriul României, ci e sêrbarea unei națiuni de 12 milioane, ba a întregului creștinism, deoarece Ștefan cel Mare și Sfânt n'a apêrat numai țara sa în contra dușmanilor lacomi, ci în luptele sale cu lifele păgâne a fost scutul tuturor creștinilor dela spatele

*) Ca și când aceste »beneficii« intru-cât li-sê acoardă și tinerilor noștri, n'ar fi Insuștit acoperite din contribuțiile celor 3 milioane de Români, cari supoartă și ei spesele cu susținerea »universității maghiare!«.

sale; invațiuni îndreptate spre Transilvania și Ungaria din partea hoardelor păgâne le-a susținut cu peptul eu de aramă. Ei, dar' creațiunilor de tagma stăpînitivilor noștri înzădar le vorbești de aceasta, idcile fixe tot înfipte rămân în creerii lor.

Intre împrejurările acestea e evident, că studențimea română din Transilvania și Ungaria nu poate participa în corpore la festivitățile de pietate dela Putna și astfel mărșul plan de a se reprezenta acolo prin o deputație de 30 inși (12 din Pesta, 8 din Cluj și 10 dela celelalte institute superioare, seminarii, academii), va rămânea necxecutat. Rectorul din Pesta liniștit poate dormi căci patria e salvată!

Folosul moral însă obținut de brava noastră tinerime e incontestabil: stima publicului român și firma convingere, că focul dragostei de neam nici în zilele de azi de grea încercare nu-i stins din inima lui, ci arde cu toată puterea, și din parte-i nu întrelasă nici o ocaziune spre a-și dovedi reverința și pietatea față de acei oameni mari, cari pe ori-ce teren au contribuit la ridicarea gloriei urmașilor lui Traian. Ear' națiunea ai cărei fii astfel de idealuri păstrează deocamdată n'are să se teamă de perire.

Omicron.

Cronică Arădană.

Vis sau realitate? In cunoscutul grup dela Arad: Bocu Sever, Ciorogariu, Rusu Șirianu, Mangra, Boțoc, omul cel mai meșter în ale condeiului este dnul Laczi Goldiș.

Dînsul a aflat cu cale ca »Tribuna Poporului« să se pref. că în »Tribuna«, pentru-că cea dintăiu, așa vede și simte dnul Goldiș, s'a prea-prea deochiat.

Și zis și făcut, Dnul Goldiș cu deplinul consens al întregului grup, a dat cu poporul afară din titulatura foi Arădane.

Astfel s'a născut la 1 Ian. anul acesta un prunc monstru de mare, un prunc de o zi, dar' cu vîrstă de 7 ani. Și pruncul tîner un fel de »năzdrăvan« din zua dintăiu a început să vorbească — și vorbește, vorbește laudă și hulește tot ca mamăsa îngropată fără necrolog din motive mai înalte.

Intreg grupul care admită și se închină acestui »năzdrăvan« este de această părere. Numai dl Goldiș nu. Dsa este omul, care gîndește mult și meditează și mai mult. Adevinit de sentimentul public al grupului a visat odată istoria bănațeanului cu »lula furată«, carea așa glăsuiește, că unui bănațean i-a furat odată un ungurean »lula« și păgubașul vîzîndu-o în gura ungureanului a cerut să i-o dea că este »lula« lui. Nu se poate frate, că asta nu e »lula«, asta este pipă. Care va să zică răspunde bănațeanul: »i-a pus numele pipă ca să n'o mai cunoască«.

După visul acesta dl Goldiș cetește și asemanează glasul mamei: »Tribuna Poporului« cu glasul pruncului năzdrăvan »Tribuna« din Arad și vîzînd că samănă aceste două tocmai ca »lula« cu »pipă« din poveste, în această situație de îndoelnicie numai un lucru îl preocupă, vorba veche: »cum să fie cu rușinea«. Ear' Ciorogar, Mangra, Boțoc și alți frunțași ai grupului rid pe față, dar' în inimă plîng de această glumă nesuccesă. De atunci în coace esc mare durere în israilul arădan. Și o mai fi pentru-că așa numita »cumintia« bat-o norocul, încât pentru Arad are prea multe rezerve. Și povestea lupului, cu schimbarea păului, la Arad este marfă de toate zilele, marfă de Paris, marfă de București și mai întăiu de toate marfa de Arad.

Acțiune energetică la Arad. In sinodul din Arad întrunit în anul acesta s'au făcut o mulțime de destăinuiri. Intre altele nu să știe din ce cauză s'a întemplat, că cu delaturarea dlor Goldiș și Rusu-Șirianu, a fost instituit de raportor al comisunii școlare cel

dintăiu frunțaș al grupului în ale pedagogiei dl Aug. Boțoc.

Și a început dl Boțoc să cetească raportul comisunei școlare, dar' mergea greu de tot și sinodul în marea lui majoritate, — deși cu multă stimă și cînste în vrednicia pedagogică a dlui Boțoc, cu durere a trebuit să constate, că dl raportor cetește greu, ba că nu poate ceti și că în ale silabisării merge de tot greu.

In fața acestei penibile situațiuni s'a trecut raportul pentru cetire dela un dascăl sătesc la dl profesor preparandial Iuliu Coste. Și a început dl Co te cetăna raportului, dar' în ale silabisării li mergea mai greu ca dlui Boțoc. Dl Coste n'a putut ceti și astfel s'a constatat în sinod, că aschia nu sare d'aparte de tăetor.

Această lipsă didactică în ale cetirii și silabisării a produs în majoritatea sinodului profundă desnădăjduire. Mai suparați erau Mangra și Ciorogariu: patronii dlor Coste și Boțoc. Dar' în sfîrșit lucrul s'a făcut mușama, pentru-că totuși s'a găsit un fost dascăl și pedagog, care să supoarte cetirea raportului comisunei școlare.

De când s'a întemplat aceasta și ca să nu se mai întemple așa, să svonește că cunoscuții frunțași din Arad au luat hotărîrea că vara anului acestuia să se jînă la Arad un curs suplimentar pentru indeletnicirea în cetire, ear' ca profesor la acest curs să zice că ar fi destinat bărbatul cel mai dester în ale graiului și ale cetirii dl Dr. I. Suci, profesor seminarial.

Mai nou dela Arad. Cunoscutul grup numit de »Tribuna« al frunțașilor din Arad: Vășianu, Bocu Sever, Rusu-Șirianu, Iulu Coste, Boțoc, Gavrilette, Paul Miulescu și alți așa zși, »frunțași« ai grupului tîn neîntrerupt conferențe confidentiale asupra întrebării, că ce este de a să începe cu stîpi »frunțași« în »inbirca de neam«.

S'a întemplat adevă că la sinodul arădan din anul acesta Ciorogariu a declarat că numai la soare să mai poate încălzi și că să găsește rîu de tot în ale școlaei; ear' Mangra a declarat în foile mîghiare că nu-l mai ascultă nimcnea.

Aceste două declarațiuni au produs o panică de desnădăjduire în întreg grupul »frunțașilor« din Arad. Și deci la lucrul Conferențe peste conferențe ca să se salveze situațiunea înglodată. Toate aceste conferențe au un caracter pur confidential, Nici Mangra, nici Ciorogariu n'au cunoștință de cele-ce au atăta z și fără preget să lucrează. Este adevă vorba că Mangra și Ciorogariu să fie avansați la alte slujbe mai de seamă, slujbe bune, slujbe noue și lucru de căpetenie să fie și bine plătite.

A costat multă bătea de cap această gîndire după slujbe dar' precum să svonește peatra înțelepciunii s'a mișcat deja din loc. Și are să fie bine. In cea din urmă conferență unul din cei mai frunțași finanțieri ai grupului dela Arad prota Miulescu a venit cu o idee adoptată de grupul întreg și adevă: ca la Victoria să se înființeze o secție nouă pentru asigurări contra focului și pe viață, ear' a doua pentru cumperea și furnisarea de cai.

Mangra doară a dat dovezi în calitate de agent al unei societăți de asigurare că la această secție să pricepe, ear' Ciorogar este acasă și cumpărarea și vînzarea de cai.

Propunerea lui Miulescu aflînd viu rîsunet la întreg grupul, dnii Veliciu și Oncu s'au pus pe lucru pentru realizarea secțiilor nouă la institutul de credit »Victoria« din Arad — și să așteaptă cu nerăbdare cel mai splendid succes.

Legalitate sau altceva? La Arad aproape în fiecare zi să întemplă câte un lucru din așa numitele lucruri Arădane, cum le zicea reposata »Tribună« din Sibiu. In ziua de 9/22 Maiu a. c. s'a jînut sinod parochial la biserica catedrală, în care s'a ales o învățătoare. Dar' alegere ca la Arad. Fără concurs fără candidare, fără observarea legii numite »Statutul organic«. Si această alegere s'a făcut chiar în parochia primă din diecesa Aradului, unde stăpînește comuna domnul Nicolau Oncu, ca președinte al comitetului parochial. a cel do n n Oncu, care la un banchet jînut la »Crucea albă« strigă și declară, că trăește numai pentru »legalitate«.

Casul a produs în parochia din Arad mare consternațiune și alegerea făcută fără observarea legii va fi protestată la Consistoriu. Dar' vorba veche: Turcul te bate, Turcul te judecă.

La Consistoriu vor judeca în această cauză tot oamenii, cari au ales în modul parochial: Onca, Ciorogar, Rusu Șirianu, Secula, Raicu și să va mai adauge apoi și cunoscutul pedagog Boțoc. Halal de tine, diecesă a Aradului, care ai ajuns sub astfel de obăduire.

Scaevola.

Iubileul de 40 ani al „Familiei“.

—*—

INVITARE

Comitetul despărțămîntului orădan al Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român Vă invită cu onoare la festivitățile, cari le va aranja cu concursul tinerimii în Oradea-mare (Nagyvárad), la 9 Iunie 1904 st. n. cu ocaziunea iubileului de 40 ani al revistei »Familia« și al redactorului aceieia Dlui Iosif Vulcan membru al Academiei Române.

PROGRAMA :

Serviciul divin la 9 ore dimineața în catedrala gr.-cat. română. Festival la 10^{1/2} ore a. m. în sala cea mare a hotelului »Arborele verde«. 1. Cuvînt de deschidere, rostit prin directorul despărțămîntului Nicolau Zigre. 2. Discurs festiv de Dr. Cornel Bulcu. 3. Felicitări. 4. Cuvînt de încheiere. Banchet la 1^{1/2} ore în sala mare a hotelului »Arborele verde«. Inscrisurile pentru participare să fac cu 24 ore mai înainte la dl Iosif Dămandi în Oradea-mare, o cuvertă 5 coroane. Concert și reprezentație teatrală »Ruga dela Chiseteu« de Iosif Vulcan aranjate de tinerimea înmănă din Oradea-mare cu concursul binevoitor al Domnișoarelor: Lucreția Mureșan, Aurora Papp, Elena Papp, Silvia Papp, Lucia Popu și Cornelia Știrle seara la 8^{1/2} ore precis în sala hotelului »Arborele verde«. Program detaiat seara la casă. După concert dans. Prețul de intrare: de persoană 3 coroane, de familie 7 coroane. Venitul curat e destinat pentru B.blioteca poporală a despărțămîntului oradan și augmentarea »Fondului de ajutorare« al tinerimii.

NOUȚĂȚI

Steag negru. Din Oradea-mare ni-se scrie: La noi de-o vreme încoace să întempla multe lucruri senzaționale. Intr'o dimineață mai zilele trecute ne-am pomenit, că pe edificiul Consistoriului gr.-or. este pus steag negru; și fiind-că pe alte edificii publice și private și nici la episcopul romano-catolic, nici la episcopul greco-catolic nu erau puse steaguri negre, oamenii credeau, că a murit cineva dela Consistoriu și au început a merge, ca să-și exprime condolența. Dar' s'au ostentit înzadar, pentru-că la Consistoriu s'a spus, că steagulnegru este a borat pentru Jókai Moritz, pentru carele plînge călugerul Mangra. Nexul causal al acestui doliu îl pricepem, dar' căroră să adresează nu-l înțeleg, pentru că Mangra de mult a gătut cu crezămîntul la oamenii cu judecată sănătoasă.

Foc. Vineri, — 27 Maiu pe la 11 ore înainte de amiază a isbucnit foc în comuna Pricaz, în apropiere de Oraștie. — La signalul de foc dat în Oraștie, pompierii de aci s'au și dus la moment cu o pompă, carea i-a succes a localisa focul. Au ars 3 case și 13 șuri cu toate edificiile din pieajma lor. Mirare! că puțini din cei păgubiți au fost asigurați — Ar fi timpul suprem ca comunele să se îngrijească de asigurări obștești, adevă unde toți sunt asigurați și vai! cât de puțin ar plăti unul, dacă toți s'ar asigura numai la societate bună!

Taurii de luptă au sosit. Duminică în reversat de zi o ceată însemnată de curioși și bucurători s'au adunat la gara de vest din Budapesta, ca să privească taurii spanioli destinați pentru luptele cu toreadorii. Ciurda de soiuri deosebit a taurilor înverșunați, sîlbatici și feroci toro de Lidia au fost aduși în căsului tari ferecate pe linia ferată. Transportul a fost trecut în grădina

zoologică separat închisă pe un pod improvizat. Ahea să vede osteneala lungului drum pe tauri și când au fost eliberați, momentan să începu o luptă teribilă între iei, un taur a sfîșiat pe altul, care a fost dus apoi în măcelărie. — Omul le este o privileție neobișnuită, pentru-că creșterea lor este de tot sîlbăticită și afară de păstorii lor călăreți alți oameni nu vîd până nu să află față în față cu toreadorul pe arenă, acestia sunt îmbrăcați în vestminte scl picioase, cioareci blbi și merg saltând cătră tauri. La toate luptele ajung mai mulți tauri pe arenă. Așa îi este dat publicului prilej a studia temperamentele diferite ale taurilor teribili. Toreadorul (luptătorul) nu cunoaște taurul, pentru-că acestia primăvara să presintă pe prundiș.

Luptele, ce cu începerea lunei de față să vor produse în Budapesta, pot fi de interes pentru aceia parte a publicului, care este indeletnicit cu teribilități și atrocități, ear' cei mai sensibili vor face mai bine să se rețină dela atari reprezentațiuni, ce își au isvorul în timpurile păgânismului.

ECONOMIE

Tratamentul manei.

După »Revista Viticolă« (România).

In numărul trecut am arătat că este mai bine a trata via contra manei înainte de a se ivi căci atunci nu facem de cât se oprim mersul boalei în loc. — De alt-fel am văzut în urma cercetărilor d-lui Gy. de Istvanffy că mana poate ataca direct strugurile fără a se ivi mai întăiu pe foi. — In acest cas rîul este mult mai mare.

Încă odată deci un bun gospodar nu trebuie să aștepte să se ivească boala, ci trebuie să facă tratamentul preventiv îndată ce lăstarul viței au 15—20 cm. de lungime.

Asupra soluțiunei de întrebuițat sunt astăzi foarte multe preparațiuni care dacă sunt bine preparate și aplicate la timp dau rezultate bune. — Chiar și în țară sunt 2 preparate și anume salamura Florica și antiperonosporina preparată de dl G. Florescu, droghist la Bacău.

Asupra saramurei Florica nu ne putem pronunța căci n'am avut ocaziune să o vedem aplicată în practică. — Cât pentru antiperonosporina d-lui G. Florescu, ea a fost experimentată atât în pepinierele Statului cât și la particulari. Vițele tratate nu au fost atinse de boală, dar' anul trecut nefiind un an cu boala desvoltată nu ne putem pronunța în mod definitiv. — După experiențele ce ne propunem a continua și anul acesta sperăm că vom putea să ne dăm părerea în deplină cunoștință de cauză. — Cunoaștem substanța principală ce intră în compozițiunea antiperonosporinei, și sperăm că ea va fi eficace.

Din multele feluri de zeme întrebuițate până acuma tot mai bordeleasă este cea mai mult întrebuițată și de aceea voim a arăta modul cum se prepară. Zeama bordeleză după-cum știu toți cetitorii să compune din piatră vînată, var alb și apă — Cantitatea ce intră în compozițiunea zemei din piatră vînată și din var, variază după tratamentul ce dăm și după gradulde curățenie al celor 2 substanțe.

Pentru ca zeama bordelesă să fie eficace trebuie neapărat că peatra vînată să nu conțină decât cel mult 1^{1/2}—2% necurătenii, căci îndată ester trece peste acea limită ea nu mai este bună. — Prin urmare dacă nu putem analiza piatra vînată e bine cel puțin să cum-părăm dela o casă de încredere și să căutăm ca să fie în cristali, lucii, albaștrii fără urme verzi sau de altă culoare prin ea.

Cel mai bun var pentru zeamă bordelesă este fără îndoialvarul gras. — Când varul provine din pietre bune și a fost bine ars la stîngere nu lasă nici petricele niai alte părți nedilabile.

În acest caz ea se transformă într-o pastă albă unsuroasă la pipăit, mărindu-și foarte mult volumul prin stingere.

Unele pietre de var de și gras, însă fiind-că sunt provenite din pietre rele de var, sau nu a fost bine coapte, lasă prin stingere resturi de cietre. — În asemenea cazuri e bine a determina cantitatea de var ce trebuie să intrbuințăm pentru a neutraliza 1 kilog. de peatră vânăta. — Intrebuițarea hârtiei de turnesol, este indicată în asemenea cazuri.

Presupunând că ambele substanțe sunt de prima calitate formulele ce recomandăm a se intrebuița sunt pentru:

1-iul tratament: 1½ kgr. piatră vânăta; 1½—2 kgr. var alb gras; la 100 litrii de apă. — Primul tratament se dă înaintea înfloririi. — Al II-lea tratament și al 3-lea dacă e nevoie a se face întrebuițând la 100 litrii apă; 2 kgr. piatră vânăta la 2—2½ kgr. var alb.

Preparațiunea zemei bordelese cere oare-cari îngrijiri pe care credem că e bine a le arăta.

Disolvarea varului și a pietrei vi-nete să se facă separat. Peatra vânăta se disolvă mult mai ușor în apă caldă-cică de cât în apă rece. Dacă nu avem apă caldă-cică atunci punem peatra vânăta într'un sac și cu acesta îl atârnam în butoiul cu apă în care se va prepara zeama.

Varul se stânge încetul cu încetul și apoi să lasă să se răcească. După ce s'a răcit atunci să toarnă apă (pe care o măsurăm) petru a face un lapte de var.

Prepararea se poate face în mai multe moduri și anume:

1) Putem disolva peatra vânăta în 5 litrii de apă, varul îl stingem în 10 litrii de apă, turnăm laptele de var în soluțiunea de peatră vânăta amestecând mereu, și după ce s'a amestecat bine adăogăm restul de apă pentru ca să complectăm 100 litrii de apă.

2) Peatra vânăta o disolvăm în 85 litrii de apă, și în ea punem laptele de var puțin câte puțin amestecând mereu. Laptele de var înainte de a fi întrebuițat, e bine să-l strecurăm printr'o sită ca să-l curățăm de petricele sau alte corpuri străine.

3) Americanii recomandă un procedeu puțin cam diferit. El consistă în a disolva peatra vânăta în 50 litrii de apă, a face din var un lapte de var întrebuițând pentru acesta tot 50 litrii de apă. Cu alte cuvinte avem 2 soluțiuni de concentrări egale.

Atunci să ea vasul în care voim a prepara zeama și să toarnă încetul cu încetul în acelaș timp amândouă soluțiunile. Operațiunea se termină amestecând însă și în urmă bine zeama. Acest procedeu nu diferă mult și prin el să obține o soluțiune mai ușoară.

DE ÎNGHIRIAT

Subscrisul aduc la cunoștință, că am o localitate bună pentru un **măestru măsar în Vinerea**, lângă firezul de scânduri din capul satului din jos, lângă drumul comitatului, ce duce la Cugir.

SCĂRMÂNĂTOARE DE LÂNĂ

Tot la firezul de sus am construit o **scărmânătoare de lână** artificială, înainte cu câți-va ani și sunt aplicat a prepara lână de lucru **numai cu 10 bani sau 5 cruceri** de chilă.

Trag luarea aminte a publicului român din jurul Orăștiei la acest preț eftin, apoi la lucrul bun și grabnic, ce se efectuește cu puterea apei. — Vinerea, Iunie 1904.

Cu stimă

ARON HERLEA,
proprietar.

„THE STANDARD“

fondata în anul 1825.

Efectuește

Asigurări de viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Coroane: 32.000.000— Dividende solvite Cor.: 170.000.000—
Avre proprie: > 260.000.000— Despăgubiri de viață > 520.000.000—

Agentura generală pentru Transilvania: Cluj, Strada Ferencz József Nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos Nr. 4 în palatul Standard (Casa proprie).

17—50

Centrala generală: **Edimburg** (Anglia).

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprimate —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 15 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

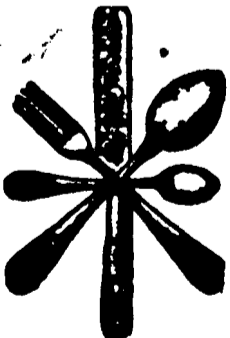
pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de sprigi-
nului celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
aceasta despre promptitudinea și
acuratețea cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca prima tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprigin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.

Cumpărare ocazională!

32 bucăți numai 6 fl.

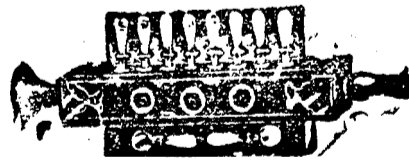
În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încre-
dințat să vînd marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cușite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sită de străcurat
laptele și 1 sită de străcurat supă. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuiește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Aufferberg's Centrale**
(226) 20—52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.
Comandele se trimt spedând banii înainte sau contra ramburs.

Minunat instrument musical!

Pe „Flöthophon“ poate cânta ori cine
melodii, marșuri și dansuri, fără a cu-
noaște notele. Societăților, turiștilor, e
foarte recomandabil de petrecere. To-
nul lui e fermecător.

Acest minunat instrument musical
are 10 clape, 20 tonuri, 2 clape de bas
și pentru 3 cor. se capetă în formă ele-
gantă. 3 bucăți costă 8 cor. „Flöthon“
mai puternic, cu ton fermecător, costă
5 și 6 coroane.

Cu rambursă trimite

Centr. lui Aufferberg József
Budapest, VI., Proféta-u. 5.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea căminilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru ofoeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrica,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păsește de atacuri și foc; cu această te-
pozi suă și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227)

Se trimt cu rambursă de

20—52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.